

Krav på producentsammanslutning – Sammanställning

AL = Rikets avfallslag (646/2011) vilken tillämpas genom 1 § landskapslag (2018:83) om tillämpning av rikets avfallslag <https://finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2011/20110646#L15P142>

SFFF = Statsrådets förordning och förpackningar och förpackningsavfall 1029/2021 vilken tillämpas genom 1 § landskapsförordning (2018:92) om producentansvar <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2021/20211029>

Producentansvarets syfte

Producentansvarets syfte är att stärka återanvändning, materialåtervinning samt förebyggande av avfall. Detta uppnås genom att varje fysisk eller juridisk person som yrkesmässigt utvecklar, tillverkar, bearbetar, behandlar, säljer eller importerar produkter (produktens producent) ska vidta åtgärder för avfallshanteringen av det avfall som deras produkter förorsakar. Sådana åtgärder kan inbegripa mottagande av återlämnade produkter och av det avfall som finns kvar när dessa produkter har använts samt efterföljande hantering av avfallet och det ekonomiska ansvaret för sådan verksamhet. Dessa åtgärder får inbegripa en skyldighet att offentligt tillhandahålla information om i vilken grad produkten kan återanvändas eller materialåtervinnas.

Producentansvaret gör att de som släpper ut produkter på marknaden som sedan blir avfall bekostar avfallshanteringen av dessa i stället för att de offentliga avfallshanteringsystemen ska bekosta denna hantering. På sikt ska producentansvaret leda till att produkter blir hållbarare och producerar mindre avfall eftersom det annars leder till kostnader för producenten.

Producentsammanslutnings organisation

En producentsammanslutning bildas av producenter. Bara producenter får höra till en producentsammanslutning (AL 62 §).

Producentsammanslutningen ska vara icke-vinstdrivande (AL 63 §) och verksamheten ska behandla alla medlemmar opartiskt, rättvist och jämlikt (AL 62 §). Små producenter kan få lindrigare krav om kraven annars är orimliga (AL 63 §).

En producentsammanslutning ska fullgöra de anslutna medlemmarnas producentansvar (AL 63 §). En producentsammanslutning för förpackningsavfall ska omfatta alla förpackningsmaterial (ej förpackningsmaterial för foderbalar AL 48 §) + muggar som säljs tomma (AL 62 §).

Producentsammanslutningen ska uppbära avgifter från anslutna producenter för utförande av deras producentansvar. Avgifterna ska beakta avfallets mängd, möjlighet att återanvändas och materialåtervinnas samt innehåll av farliga ämnen (AL 63 a §).

Producentsammanslutningen ska ha tillräckliga ekonomiska resurser att organisera sin verksamhet och så att den oavbrutet i 6 månader kan ansvara för sina skyldigheter. (AL 64 §)

Producenter

Nya producenter ska få ansluta sig om deras produkter finns inom sammanslutningens verksamhetsfält (förpackningar) (AL 62 §) Nya producenter som ansluts ska meddelas LR (AL 105 §).

Producenter av förpackningsmaterial **måste ansluta sig** till producentsammanslutningen (AL 62 §). En producent som inte anslutit sig till en producentsammanslutning är skyldig att betala en försummelseavgift (AL 131 §), avgiften är 1 % av omsättningen, 500 till 500 000 euro (AL 132 §).

Producenten ska föra bok enligt produktkategori över typen och mängden av samt egenskaperna hos de produkter som producenten släppt ut på marknaden. (AL 54 §) Om producenten försummar detta är den skyldig att betala försummelseavgift mellan 500 och 10 000 euro. (AL 131 och 132 §)

Producentsammanslutningens ordnande av avfallshantering

Producentsammanslutningen ska ordna avfallshantering för anslutna producenters producentansvarspliktiga avfall och stå för kostnaderna för avfallshanteringen (AL 46 §).

Producentsammanslutningen ska ordna mottagningsplatser (AL 49 §). Producentsammanslutningen har företrädesrätt att ordna avfallshantering för det producentansvarspliktiga avfallet.

Producentsammanslutningen ska informera om var mottagningsplatser finns och när de är öppna. Producentsammanslutningen ska ge konsumenter råd om hur man minskar avfallsmängderna och ökar återvinningen (AL 51 §). Producentsammanslutningen ska ha en verksamhetsplan för ordnandet av återanvändning och avfallshantering (AL 64 §). Mål för återanvändning och materialåtervinning framgår av 7 och 8 §§ i FFS 1029/2021.

Kommunerna får samla in avfallet i samarbete med producentsammanslutningen (AL 47 §).

Kommunerna och producentsammanslutningen ska avtala om samarbete om separat insamling av förpackningsavfall (AL 49 a §). Om det inte går att få till ett avtal kan LR medla (AL 49 c §).

Av kommunerna insamlat avfall ska transporteras till den avfallshantering producentsammanslutningen ordnat (AL 49 §). I avtalet ska ersättningar för kommunernas kostnader fastställas (AL 49 b §). Producentsammanslutningen ska täcka minst 80 % av kostnaderna för fastighetsnära förpackningsinsamling, kommunala samlingsstationer, transport från kommunal insamling till producentsammanslutningens ordnade mottagning, kommunernas rådgivning och information och arbete med bokföringsuppgifter (AL 49 b §).

Allmänna uppgifter

Producentsammanslutningen ska föra förteckning av sina ägare och anslutna producenter på hemsida. Medlemmarnas namn FO-nummer och utsläppta produkter ska finnas på hemsidan (AL 63 §).

Uppgifter om avgifter ska finnas på hemsidan (AL 63 §).

Ansökan och godkännande

Innehållet i ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret för en producentsammanslutning framgår av 17 § FFS 1029/2021.

En producentsammanslutning kan godkännas om verksamheten uppfyller lagkraven (102 §).

LR fattar beslut om godkännande. Godkännande gäller tills vidare (103 §).

Uppföljning och rapportering

En sammanställning av avtalen med kommunerna och hur avtalen fullföljts ska lämnas till LR årligen (AL 49 d §).

Producentsammanslutningen ska regelbundet och systematiskt övervaka att skyldigheterna fullgörs genom egenkontroll. En plan för egenkontrollen ska tas fram (AL 53 a §).

Redogörelse för tillräckliga ekonomiska arrangemang ska lämnas till LR årligen (AL 64 §).

Verksamhetsplan för återanvändning och avfallshantering ska lämnas till LR årligen (AL 64 §).

En producentsammanslutning ska varje år före utgången av juni månad lämna uppföljningsuppgifter om verksamheten under det föregående året till LR (19 § FFFS).